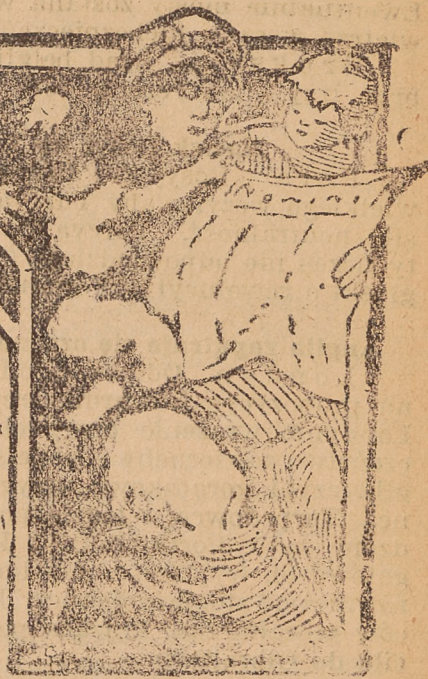
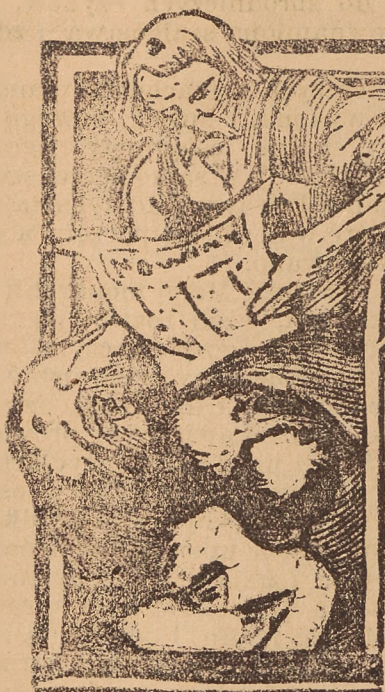




KNOWN

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

„Nowiny“ wychodzą co wtorek, czwartek i sobotę i kosztują z dodatkami „Płast“ „Anioł Stróż“, „Rolnik i Przemysłowiec“ i „Zaba“ 1,20 mk., z odn. 1,44 mk. ćwierćrocz.
Redakcja: ul. Portowa (Hafensstr. 4). — Ekspedycja: ul. Kościelna 8. — **Telefon 79.**

Ogłoszenia kosztują 15 fen., zamiejscowe 20 fen. od 6-linowego wiersza petyt. Przy powtarzaniu udziela się rabatu. Za reklamy 60 fen. od wiersza petytowego. Za dokładanie prospektów 8 marek od tysiąca. — Rękopisów nie zwraca się.

Drukiem i nakład. „Nowin“
spółka wyd. z ogr. por. w Opolu.

Opole, sobota dnia 1-go sierpnia 1914.

Redaktor odpowiedzialny
Bronisław Antkowiak w Opolu

Wojna.

Stan wojenny.

Opole. O godzinie $\frac{3}{4}5$ ogłoszono na całe państwo niemieckie stan wojenny.

Rada gabinetowa w Anglii.

London. Na wczorajszem posiedzeniu gabinetu angielskiegorozbierano dwa następujące pytania: czy jeśli wybuchnie wojna europejska oświadczenie Anglii, że będzie popierała czynnie Francję i Rosję będzie miało ten skutek, że wojnie się zapobiegnie, czy nie jest obowiązkiem Anglii popierać Francję i Rosję bez wszystkiego, czy też interes narodowy nakazuje Anglii wogóle nie mieszać się do tej sprawy. Pisma liberalne, wobec tego że obrady są trzymane w ścisłej tajemnicy, powiadają, że Anglia nie powinna się mieszać do wojny europejskiej, natomiast pisma konserwatywne powiadają, że nie ulega wątpliwości, iż Anglia nie może pozwolić na zmiążdżenie Francyi przez Niemcy. Zaznaczamy, że z wiarogodnego źródła francuskiego dowiedzieliśmy się, że Anglia już przyrzekła Francyi i Rosyi, że popierać je będzie w razie wojny europejskiej.

Zaburzenia drożyzniane w Wiedniu.

Wiedeń. Na targach wiedeńskich włóścianie i kupcy żądali zbyt wygórowanych cen, wskutek czego przyszło do zaburzeń. Publiczność demolowała jatki, kupcy musieli uciekać przed rozgoryczonymi tłumami. W Budapeszcie miasto dostarcza kupcom środków żywności w znacznych ilościach, aby zapobiedz drożyznie.

Mobilizacija rosyjska.

Londyn. Biuro Reutera dowiaduje się, że wczoraj wieczorem nakazano na południu i południowym zachodzie Rosyi częściową mobilizacyę. Mobilizacya obejmuje obwody kijowski, odeski, moskiewski i kazański. W obwodach tych zazwyczaj stoi po 4 korpusy, razem więc 14; obecnie ich liczbę podniesiono do 32.

Nastroje wojenne w Rosyi.

Petersburg. Aspiranci marynarki dziś w obecności cara zostali zamianowani oficerami. Car przy tej sposobności wygłosił mowę, w której między innemi powiedział: Kazałem was zgromadzić w chwili najpoważniejszych wypadków, jakie czekają Rosyę. Jako oficerowie pamiętajcie zawsze moje słowa: Wiercie w Boga oraz w sławę i wielkość Rosyi.

Rozkaz mobilizacyjny.

Petersburg. Ukaz cara mobilizuje następne siły zbrojne: 1) rezerwistów z całych 23 gubernii, z 71 obwodów innych gubernii, 2) Część zapasowych z 9 obwodów 4 gubernii, 3) zapasowych floty z 64 obwodów 12 gubernii i jednej gubernii finlandzkiej, 4) kozaków dońskich z Kubanu, Tereku, Astrachanu, Orenburga i Uralu, 5) odpowiednią liczbę oficerów rezerwowych, lekarzy, koni i wozów.

Co powiedział Suchomlinow ambasadorowi niemieckiemu?

Paryż. „Figaro“ od wysokiej osobistości rosyjskiej dowiaduje się, że w ubiegłym tygo-

Nocna walka pod Białogrodem.

Zum i n. Krótko po północy Serbowie próbowali powtórnie wysadzić w powietrze most przez Sawę. W świetle monitorów strzegących mostu bezustannie widziano silny oddział serbski maszerujący ku mostowi. Austriacy Serbów przyjęli szrapnelami i maszynami karabinowymi. Po stronie serbskiej było wiele zabitych i rannych. Serbowie musieli się cofnąć. Około godziny 4-tej walka się ponowiła.

Zajęcie Białogrodu.

Budapeszt. Przez rozlepienie plakatów urzędowych władze węgierskie ogłaszają, że Białogród został dziś przez wojsko austriackie zajęty. Pierwsze wkroczyły pułki piechoty 44 i 68. Mieszkańcy Białogrodu przeważnie puciekali, pozostało tylko 30 000 do 40 000 mieszkańców w mieście. Z osób urzędowych był tylko burmistrz na miejscu, który prosił porucznika, aby oszczędzano mienie i życie mieszkańców. Porucznik oświadczył, że spokojnym mieszkańcom włos z głowy nie spadnie. Prawa wojenne austriackie zostały zaprowadzone w mieście. Przy zajęciu zostało rannych dwóch poruczników.

Represye polityczne w Czechach.

Praga. Zostały tutaj zawieszone wszystkie niezależne i postępowe tygodniki czeskie. Redakcye ich urzędowo zamknięto, a wszelki materiał piśmienny skonfiskowano. Prezes policyi rozwiązał klub słowiański. Oprócz tego rozwiązano cały szereg innych stowarzyszeń czeskich o tendencjach narodowych i słowiańskich. Czeskie gazety codzienne wychodzą w rozmiarach zmniejszonych wskutek nadzwyczajnie zaostrzonej cenzury i ciągłych konfiskat. Prasa niemiecka konfiskatom tym nie podlega.

Ruchy strategiczne wojsk serbsko-czarnogórskich.

W i e d e Ń. „Milit. Rundschau“ donosi, że wojska serbskie, które dotąd skupiały się pod Semendryą, pomaszzerowały w kierunku południowym wzdłuż rzeki Morawy; najprawdopodobniej na Svilajnac. Bezpośrednio nad Dunajem stoją tylko słabsze siły, między nimi przeważnie ludzie starsi z obrony krajowej. Skupianie się sił serbskich pod Valjewem i Uziza trwa w dalszym ciągu. Nad Driną, zauważono pod Lesznicą i na południe pod Bajiną Basztą znaczne oddziały ochotników oraz wojsk regularnych. Nowouformowana dywizya nowobazarska pomaszzerowała przez Sjenicę nad rzekę Lim. W okolicy Psiego Pola stoi brygada czarnogórska z artylerją górską. O innych ruchach czarnogórskich nic pewnego nie wiadomo. Czarnogórcy wznoszą w wielu miejscach szańce; przy robocie tej pomagają setki kobiet. Wojska serbskie, które stały pod Istipem w Nowej Serbii tuż na pograniczu bułgarsk., zostały pociągami specjalnemi prze-

wiezione na północ Serbii. Kilka serbskich statków handlowych próbowało zakładać miny na Dunaju i na Sawie. Usiłowania te do-
tąd udaremniono. Serbscy lotnicy podejmują
loty wywiadowcze wzdłuż granicy. W Podgo-
racy stanął wyższy serbski oficer sztabu ge-
neralnego i konferował z czarnogórskim mi-
nistrem wojny. Naczelne serbskie dowództwo
wojenne zostało już ustalone. Głównodow-
dzącym został następca tronu Aleksander, do-
radcą jego i szefem sztabu generalnego armii
operacyjnej został wojewoda i generał Putnik.

Mobilizacja w Rosji.

Berlin. „Kreuz-Ztg.“ donosi ze Skalmierzyc: Graniczne posterunki rosyjskie miały otrzymać podwójną amunicję. Oddziały pionierów czuwają nad mostami.

O neutralność Anglii.

Berlin. „Vossische Ztg.“ donosi z Kiel, że ks. pruski Henryk uda się do Londynu, ażeby skłonić Anglię do neutralności na wypadek wojny.

Przedłużenie moratorium w Serbii.

Białogród. W Białogrodzie ogłoszono wczoraj przedłużenie moratorium o trzy miesiące. Moratorium oznacza tyle, co przedłużenie jakiegoś terminu płatniczego. Jeśli na przykład weksel płatny jest 29. lipca, na skutek trzymiesięcznego moratorium dłużnik ma prawo zapłacić weksel dopiero 29. października. Podczas ostatnich wojen bałkańskich rząd serbski już kilkakrotnie przedłużał moratorium.

Serbia ufa Rosvi.

W i e d e Ń. Donoszą z Białogrodu: Prezydent gabinetu serbskiego Pasić oświadczy w skupczynie, że Serbia ufa Rosji i swojej armii.

Opinia francuska.

Paryż. Francuzi obwiniają Niemców, że prą swem stanowiskiem do wojny. Ambasadór niemiecki Schoen znowu niedwuznacznie powiedział rządowi francuskiemu, że Niemcy całą swą siłą gotowi poprzeć Austryę, gdyby jej robiono trudności. We Francyi zjawiała się nowa propozycja pośrednictwa, a mianowicie Anglia i Francya pośredniczyłyby w Petersburgu, Włochy i Niemcy w Wiedniu. Ponieważ jednak Francya i Anglia żądają, aby Austria zaprzestała kroków wojennych, czemu sprzeciwiają się Niemcy i Włochy, i to pośrednictwo wpadnie w wodę. Grupa socjalistyczna w parlamencie francuskim na posiedzeniu przyjęła rezolucyę przeciw zabobroczności i arogancyi Niemiec, żąda jednak, aby Rosya nie mieszała się do zatargu, boby to powiększyło niebezpieczeństwo wojny międzynarodowej. Francya powinna się starać przedewszystkiem o to, aby mocarstwa przyjęły pośrednictwo Edwarda Greya. Jest to musztarda po obiedzie. Komisya parlamentarna dla zbadania zarzutów podniesionych przez senatora Humberta przeciw gotowości armii francuskiej. Komisya orzekła, że zarzuty Humberta są bezpodstawne. Na całym wschodzie Francyi i na północy odbywają się poważne ruchy wojskowe.

Nerwowość małych państw.

A m s t e r d a m. Rząd holenderski czyni obszerne zarządzenia wojskowe. Szef sztabu generalnego wrócił z Niemiec do Holandyi, rezerwy powołane na ćwiczenia pozostawiono pod bronią, najstarszego rocznika rezerw nie przeniesiono do obrony krajowej. Rząd u ujścia Renu skonfiskował wszystkie holowce.

Wszystkie mosty są pilnowane przez wojsko. Ewentualnie mosty zostaną wysadzone w powietrze w razie niebezpieczeństwa.

Bruksela. Rząd belgijski powołał pod broń trzy klasy rezerwistów.

Nacisk Rosyi na Turcyę.

Pera. Rosyjski ambasador zawezwał wielkiego wezyra, aby Turcyja oficjalnie ogłosiła neutralność. Turcyja na żądanie to dotychczas nie odpowiedziała. Obiegają tu pogłoski o rewolucyi w Południowej Rosyi.

Anglia zapatruje się czarno na położenie.

London. Odmowna odpowiedź Niemiec na propozycję Edwarda Greya wywarła w Londynie wrażenie przygnębiające, niebezpieczeństwo zawieruchy europejskiej rośnie. Anglia czyni gorączkowe przygotowania wojenne. Torpedowce i łodzie podwodne zgromadzone są w Porthmouth i Portlandzie, flota gotowa do wyjazdu. Siły lądowe postawiono również na stopie wojennej. Flotylla torpedowców gibraltarska, krążąca pod Guewą powróciła do Gibraltaru.

Car pozostaje w Petersburgu.

Kolonia. „Koeln. Ztg.“ donosi, że car zaniechał swej podróży na wyspy fińskie i wszystkie uroczystości na pamiątkę bitwy pod Hango odkazano. Car pozostaje w Petersburgu.

Dalsze zarządzenia rosyjskie.

London. „Times“ donosi z Konstantynopola, że agencja otomańska otrzymała wczoraj telegram z Odessy, iż władze rosyjskie zarządziły pogaszenie wszystkich latarni morskich nad Morzem Czarnym, z wyjątkiem latarni pod Sewastopolem. Port sewastopolski jednak został zamknięty dla wszystkich obcych okrętów. W Jaucie został ogłoszony stan oblężenia.

Pogorszenie sytuacji.

Frankfurt n. M. „Frankfurter Ztg.“ ogłasza w nadzwyczajnym wydaniu: Rokowania dyplomatyczne, około umiejscowienia zatargu będące dotychczas nie bez widoków, cierpią poważnie przez to, że Rosya się zbroi na wielką skalę. Zachodzi niebezpieczeństwo, że rokowania spełzną wskutek tego na niczem.

Austrija a propozycja Greya.

Wiedeń. Angielski ambasador wczoraj w południe zjawił się u ministra hr. Berchtolda i zakomunikował mu propozycję Greya. Berchtold oświadczył, że pośrednictwo przybiera za późno. Dla Austrii może być tylko mowa o pośrednictwie w kierunku umiejscowienia zatargu, o zaprzestaniu kroków wojennych nie może być mowy.

Zaprzeczenie niemieckie.

Kolonia. „Koeln. Ztg.“ energicznie zaprzecza, jakoby cesarz Wilhelm zwracał się był do cara Mikołaja w sprawie utrzymania pokoju europejskiego. W wiadomości tej, podanej przez „Tempsa“ upatruje tylko chęć jątrzenia pomiędzy Rosją a Niemcami.

Ostateczne przesilenie w Albanii.

Rzym. Dziś oficerowie holenderscy podali się wszyscy do dymisji, oświadczając, że nie mogą spełnić swego mandatu. Obiega pogłoska, że jutro poda się do dymisji także komisya kontrolująca.

Białogród się broni.

Zumin. Około pół nocy Austriacy zaczęli znowu ostrzeliwać Białogród, albo raczej jego fortecę. Armaty swe skierowali przede wszystkim na obóz serbski z Braniczy. Po austriackiej stronie panują zupełne ciemności, fortecę białogrodzką oświetlają jednak reflektorami. Również nad mostem przez Sawę przyszło do walk na armaty i maszyny karabinowe. Serbowie odpowiadają tylko z karabinów. Po krótkiej przerwie nad ranem rozległ się znowu huk armat. Około godziny 4 nad ranem austriacki holowiec włokąc wielką łódź, zbliżył się zupełnie blisko do brzegu serbskiego. Nagle z krzaków i okopów Serbowie rozpoczęli morderczy ogień, i holowiec Alkotmany szybko odwrócił i zaczął się cofać ku brzegowi węgierskiemu. Kule serbskie przebiły mu komin, który się nagle pochylił. Zda się jednak, że szybko go naprawili Austriacy ku wielkiemu zdziwieniu przekonali się, że Serbowie „wzięli ich poprostu na kawał“ rozgłaszając, że Białogród pozostawia bez obrony. Wydaje się, że forteca białogrodzka ma bardzo silną załogę serbską. Austriacy stracili z załogi holownika 2 ludzi zabitych, a jeden odniósł rany. Wskutek bombardowania w mieście Białogrodzie powstały pożary. Liceum, Grand Hotel, bank serbsko-francuski i inne gmachy zostały znacznie uszkodzone. Walka na armaty rozpoczęła się także pod Wiśnicą, 5 kilometrów od Białogrodu.

Miasta niemieckie w przededniu wojny.

Wrocław. Magistrat Wrocławia zwołał

radę miejską na posiedzenie tajne, aby uchwalić kredyty w wysokości 5 milionów na wypadek wojny.

Strassburg. Miasto Strassburg chce zapobiedz drożyznie powstałej stąd, że ludność zaopatruje się w środki żywności na wypadek wojny. W Strassburgu wzburzenie jest nader wielkie.

Manifest cesarza.

Wiedeń, 29. lipca.

Cesarz austriacki wydał następujące pismo odrębne i manifest:

Kochany hrabio Stuergh!

Postanowiłem polecić ministrowi Mojego Domu i spraw zagranicznych, aby notyfikował serbskiemu rządowi królewskiemu nastanie stanu wojennego między monarchią a Serbią.

W tej ciężkiej godzinie odczuwam potrzebę zwrócenia się do Moich ukochanych ludów. Polecam Panu przeto ogłosić załączony manifest.

Zdrój Ischl, dnia 28 lipca 1914 r.

Franciszek Józef wł. r.
Stuergh wł. r.

DO MOICH LUDÓW!

Było Mojem upragnionem życzeniem poświęcić lata, których Mi łaska Boża jeszcze raczy użyć, dziełom pokoju i chronić Moje ludy przed ciężkimi ofiarami i trudami wojny.

Opatrzność zrzuciła inaczej.

Knowania przeciwnika, zięjącego nienawiścią, zmuszają Mnie po długich latach pokoju do chwycenia za oręż dla obrony czci Mojej monarchii, jej powagi i jej mocarstwowego stanowiska, oraz dla zabezpieczenia jej stanu posiadania.

Królestwo Serbia, które od pierwszych początków swojej państwowej samodzielności aż do ostatnich czasów doznawało tak od Moich przodków, jak odemnie opieki i poparcia, wstąpiło już przed laty na drogę jawnej nieprzyjaźni wobec Austro-Węgier i zapominając szybko doznane dobrodziejstwa, odplaciło je niewdzięcznością.

Kiedy po trzech dziesiątkach lat pracy pokojowej w Bośni i Hercegowinie, obfitującej w błogie skutki, rozciągnąłem tam Moje prawa zwierzchnicze na te kraje, wywołało to Moje zarządzenie w Królestwie serbskiem, którego prawa pod żadnym względem nie doznały uszczerbku, wybuch nieokiełzanej namiętności i zawziętej nienawiści. Rząd Mój skorzystał wówczas z pięknego przywileju silniejszego i powodując się najdalej idącą względnością i łagodnością, zażądał od Serbii jedynie zmniejszenia liczby jej wojska do stopy pokojowej i złożenia przyrzeczenia, że w przyszłości pójdzie drogą pokoju i przyjaźni.

Tym samym duchem umiarkowania wiedziony ograniczył się Mój rząd w czasie, kiedy Serbia przed dwoma laty walczyła z państwem tureckim, do strzeżenia najważniejszych warunków bytu monarchii. Temu stanowisku miała Serbia w pierwszym rzędzie do zadowolenia to, że osiągnęła cel wojny.

Nadzieja, że Królestwo serbskie oceni łagodność Mojego rządu i jego chęć utrzymania pokoju, i że dotrzyma swego słowa, nie spełniła się.

Coraz wyżej wznosi się płomień nienawiści do Mnie i Mego Domu, coraz jawniej występuje dążenie do oderwania gwałtem nierozdzielnych obszarów Austro-Węgier.

Zbrodnicze knowania przedostają się przez granicę, aby na południowym wschodzie monarchii podkopać podstawy porządku państwowego, aby zachwiać lud, który w ojcowskiej miłości otaczam Moją największą pieczołowitością, w jego wierności dla nanującego Domu

i ojczyzny, aby uwodzić dorastającą młodzież i nakłaniać ją do zbrodniczych czynów, niszczących na sobie znamiona szaleństwa i zdrady stanu.

Szereg morderczych zamachów, planowo przygotowany i wykonany spisek, którego cel w tak straszliwy sposób osiągnięty ugodził Mnie i Moje wierne ludy w samo serce, stanowi z dala widzialny krwawy ślad tych tajemnych knowań, które w Serbii się poczęły, a któremi stamtąd kierowano.

Jeżeli cześć i godność Mojej monarchii ma pozostać nienaruszona, jeżeli rozwój jej pod względem państwowym, gospodarczym, wojskowym ma być zabezpieczony przed ustawicznymi wstrząśnieniami, ta cała wroga działalność musi ustać, tym ustawicznym prowokacyom ze strony Serbii musi się położyć kres.

Napróżno podjął się Mój rząd jeszcze ostatniej próby, aby ten cel pokojowymi środkami osiągnąć, aby poważnem upomnieniem nakłonić Serbię do zwrotu i zmiany postępowania.

Serbia odrzuciła umiarkowane i sprawiedliwe żądania Mojego rządu i odmówiła spełnienia tych obowiązków, których przestrzeganie stanowi w życiu narodów i państw naturalną i konieczną podstawę pokoju.

Siła oręża musi więc stworzyć niezbędne warunki, dając Moim państwom rękojmnę wewnętrznego porządku i trwałego pokoju na zewnątrz.

W tej poważnej godzinie mam pełną świadomość całej doniosłości Mojego postanowienia i Mojej odpowiedzialności przed Wszechmogącym.

Wszystko zbadałem i wszystko rozważyłem. Ze spokojnem sumieniem wstępuję na drogę, którą mi wskazuje obowiązek.

Pokładam ufność w Moich ludach, które i wśród najburzliwszych wstrząśnień zawsze zgodnie i wiernie gromadziły się koło Mego tronu i zawsze były gotowe do ponoszenia najcięższych ofiar w obronie czci, wielkości i potęgi ojczyzny.

Ufam w waleczność siły zbrojnej Austro-Węgier, przejętej zawsze pełnym poświęcenia zapalem i wierzę, że Bóg Wszechmogący użyje Memu orężowi zwycięstwa.

Franciszek Józef wł. r.
Stuergh wł. r.

Wiadomości z bliska i z daleka.

* **Kalendarz.** W sobotę obchodzimy uroczystość św. Piotra w okowach; w niedzielę NMP. Anielskiej, św. Alfonsa; w poniedziałek św. Augustyna, Znalezienia św. Szczapana.

Wschód słońca. Dnia 1-go sierpnia o godz. 4.18. Zachód: 7.53. — **Wschód księżyca:** o godz. 5.05 po połud. Zachód: o godz. 11.25 wiecz.

* **Najbliższe jarmarki** na G. Śląsku odbędą się: Dnia 4-go sierpnia Chrapkowice (bydło konie), Rybnik (ramy, bydło, konie); 5-go Fryderyków bk, Sośnicowce krb; 11-go Dobrodzień. Pyskowice krb, Opole, Racibórz, Wołczyn bk; 12-go Zory bk; 13-go Zory kr; 18-go Byczyna, Strzelceżki krb, Gliwice kr, Grotków bk; 19-go Bieruń, Olesno bk, Leśnica krb.

Ś L A S K.

— **W ważnej chwili.** Świecenie niedzieli i świąt przez wstrzymywanie się od wszelkich prac ręcznych j. np. młocenia zboża lub temu podobnych robót nie podlega rozporządzeniu policyjnemu i wykonywanie tych robót jest dozwolone, jeżeli wykonywaniem tych robót służy się dobru ogólnemu w poważnej chwili. **Taką poważną chwilą, jak się „Schles. Volksztr.“ dowiadyuje, z strony urzędowej jest chwila obecna.**

— **W czasie obecnego nastroju politycznego** niepewności, zawieruch na całym kontynencie europejskim, w tym czasie, gdzie każdemu zależy na tem, by miał wiadomości najświeższe i najnowsze, dziś nie powinno być nikogo z Polaków, ktoby nie starał się o wiadomości ze świata. Na czas niebezpieczeństw i zawiślań postarajcie się o rozpowszechnianie naszej gazety, która wiarogodne podaje wam



Francuski prezydent ministrów Poincare w odwiedzinach u cara.

wiadomości o grożącym nam niebezpieczeństwie. Kto czyta pilnie gazety, ten jest uświadomiony i nie będzie tak dziecinny, aby odbierał z banku polskiego pieniądze i przechowywał je w domu, do którego wywłaszczyliście rozmaici zawsze dostęp mają ułatwiony. Na sierpień i wrzesień każdy powinien sobie zapisać nasze pismo, kto chce być poinformowany o wszystkich wypadkach jaknajrychlej i najdokładniej.

— **Kometę znacznej wielkości** obserwować można obecnie wieczorem. Kometę ukazuje się obecnie około godziny 10-tej na wschodzie i przebiega później południową część firmamentu. Przedstawia się jako jasna gwiazda z ognistym ogonem po lewej stronie. Zabobonni ludzie twierdzą, że to zapowiedź długotrwałej wojny.

— **Na targu** wolno sprzedawać na miarki tylko jagody i grzyby, zaś ziemniaki (kartofle) jarzynę, owoce, ryby itd. tylko na wagę. Kilku handlarzy nie zastosowało się w ostatnim czasie do tych przepisów, wobec czego zostali skazani na grzywny.

* **Opole.** Na Przedmieściu Odrzańskim zakładają kanalizację. Prace te na ulicy Szkolnej już są na ukończeniu.

— **Z targu.** Na dzisiajszym targu płacono za główkę kapusty 15 do 20 fen. 3 główki sałaty 10 fen., litr wiśni 50 fen., gruszek 40 fen., ząbek 40 fen. i cebule 40 fen. Za litr jagód agrestowych płacono 50 fen. a za tuzin cytryn 40 fen.

— Wszystkie mosty tutejsze są od przeszło dwóch dni obsadzone przez wojsko. W ubiegłej nocy obserwowało wojsko z wieży ratuszowej okolice.

* **Zakrzów.** (Nieszczęśliwy wypadek z bronią.) Szesnastoletni uczeń piekarski Pogrzeba strzelił do dziewięcioletniego chłopaka Szolca trafiając go tak nieszczęśliwie w głowę, że Sz. padł na miejscu trupem. Podobno strzał wymierzony był tylko z żartów. Bliższe szczegóły wyjaśni zarządzone śledztwo.

* **Kraszejów.** (Wielki pożar.) W ostatnią niedzielę około godziny 4-tej spalili się tu 4 zabudowania i to leśniczówka, posiadłość Bulika, a po części posiadłości Mazura i Janowskiego.

* **Strzelce.** (Obwieszczenie.) W najbliższy poniedziałek dnia 3-go sierpnia po południu odbędzie się sprzedaż trawy i dziecieliny (lucerny.) Miejsce zborne pola nawadniane (Rieselfelder.)

* **Zawadzkie.** (Aresztowanie.) Aresztowano tu pewnego żołnierza z pułku grenadierów z Wrocławia, który bez pozwolenia udał się na wakacje do swojej rodzinnej wioski Borowian.

* **Leśnica.** (Uroczystość odpustowa.) Nasze ulubione miejsce pątnicze, Góra św. Anny, było w tegoroczną uroczystość odpustową świadkiem osobiwej uroczystości z powodu przybycia Najprzew. ks. sufragana Augustyna z Wrocławia, który poświęcił nowozbudowaną grootę, urządzoną na wzór Lourdes. Przybyło około 30 procesy i mimo deszczu odbyła się uroczystość wspaniale. Ks. biskup bierzmował w poniedziałek wiernych z parafii leśnickiej.

* **Koźle.** Podczas ostatniego liczenia bydła i koni dnia 1. grudnia naliczono w powiecie kozielskim 7038 koni i 28 963 sztuk bydła. Z tego przypada na miasto i przedmieścia 216 koni, 238 sztuk bydła, na powiat wiejski 6792 koni i 28 725 sztuk bydła. Odszkodowanie za ubite na rozporządzenie policyjne zarazą dotknięte konie i bydło wynosiło 8171,91 mk.

— **Włamanie.** W jednej z ostatnich nocy włamali się złodzieje do mieszkania mistrza ceglarskiego Kama w Pogorzelicach i zabrawszy zegarek kieszonkowy, 10 marek pieniędzy i wiele innych wartościowych przedmiotów, uszli niepoznani.

* **Lubliniec.** Przytrzymano tu 6 kozaków nadgranicznych i aresztowano.

* **Olesno.** (Napad.) Wczoraj wieczorem napadł jakiś włóczęga na drodze z Łomnicy do Sierakowa p. Grobelnego tuząd, żądając od niego pieniędzy. P. G. rzucił mu zapalone cygaro w twarz i tak się pozbył natrętnika.

— Wczoraj rano przybyło 10—15 żołnierzy w mundurach polnych dla ochrony tutejszego magazynu wojskowego, który się mieści w budynku sądowym. — Do hotelu p. Bagińskiego przybyło wczoraj dwóch żołnierzy rosyjskich, widocznie dezertarów, lecz nim ich przytrzymano, zdolali ujsć.

Z OBWODU PRZEMYSŁOWEGO.

* **Gliwice.** (Skutki pomyłki.) Pewna kobieta chcąc się napić gorzałki przyniesionej przez jej męża, napiła się w miejsce gorzałki z podobnej butelki lyzolu. Kobieta znajduje się w stanie beznadziejnym.

— Wystawa produktów pszczelniczych. Żeby zwrócić publiczności uwagę na rzetelne i prawdziwe produkty pszczelnicze, a z drugiej strony na różne podrabiane i fałszowane wyroby, zamierzają pszczelarze z okolicy Gliwic urządzić wystawę swoich produktów.

* **Gliwice.** (40 marek z dymem.) Kiedy w ostatnią wypłatę powrócił druciarz D. do domu a żona robiła mu wyrzuty z powodu lichego zarobku, w złości rzucił otrzymane w papierze 40 marek do skrzynki od węgla, które żona, rozniecając następnie ogień w piecu kuchennym, razem z węglami wrzuciła do pieca.

— Zamknięta droga. Z powodu brukowania ulicy Lipowej zostanie takowa na czas nieograniczony zamknięta dla ruchu kołowego.

Z RÓŻNYCH STRON.

* **Kępno.** (Wypadek.) W drodze z Oleśnicy do Kępna wypadł z samochodu budowniczego Rozkosznego handlarz nierogacizny Herbke, przyczem się znacznie pokaleczył. Odstawiono go do domu chorych.

* **Berlin.** (Złot sokołów polskich w Berlinie.) Na torze wyścigowym „Olimpia“ parku pod Berlinem odbył się w niedzielę złot północnej części okręgu V Sokołów polskich. Okręg ten sięga aż do granicy czeskiej i obejmuje Lipsk, Drezno i Łużycę. W zlocie brały udział gniazda z „Wielkiego Berlina“, Szczecina i Frankfurtu. Złot z południowej części okręgu V odbędzie się za tydzień. Występowało 435 Sokołów i Sokolic. Do musztry około 300. Złot udał się wspaniale.

RUCH TOWARZYSTW.

— **Szemrowice.** Towarzystwo śpiewu „Cecylia“ ma lekcje śpiewu w niedzielę dnia 2-go sierpnia o godz. 4-tej po południu w zwykłym lokalu. O liczny udział uprasza Zarząd.

Od Redakcyi.

— **Panu M. w Sz.** Przybędę na dworzec do Zembowic o zwykłym czasie. — Pozdr.

— **Do Ligoty.** Według zwyczaju utartego zapisuje się w księgach kościelnych cesarza jako ojca chrzestnego przy chrzcinach siódmego chłopca, o ile przychodzili na świat sami chłopcy. Ponieważ w Waszym przypadku urodziła Wam się dziewczyna, nie są więc wymagania powyższe wypełnione.

— **Do Now. Karmunków.** Jeżeli Wam instancje odnośnie odmówiły żadanego wsparcia będą one musiały mieć powody do tego. W tym przypadku nie możemy Wam nic pomódz.

— Wóz przeznaczony do przewożenia ciężarów musi być zaopatrzony w tabliczkę z nazwiskiem właściciela; zaś wóz przeznaczony tylko do przejażdżki przepisowi takiemu nie podlega. Obojętną jest rzecz, czy wóz ów ma resory (fedra) gdyż i wozy ciężarowe na resorach być mogą, a pomimo tego zaopatrzone w tabliczki być muszą.

— **Ręczycielowi.** Jeżeli poręczyliście pożyczkę, nie mając nic na siebie zapisano, wtenczas żona swoim majątkiem nie odpowiada. Jeżeli atoli pracujecie w gospodarstwie żony, wtenczas mają Wasi wierzyciele prawo do przychówku, który Wam w danym razie zafantować mogą.

Na sierpień i wrzesień

można jeszcze zapisać na każdej poczcie „Nowiny“ i „Dziennik Narodowy“.

„Nowiny“ kosztują na dwa miesiące 80 fen., z odnoszeniem do domu przez listowego 96 fen.

„Dziennik Narodowy“ kosztuje na dwa miesiące 1,10 mk., z odnoszeniem do domu 1,38 mk.

Ostatnie telegramy.

(Z dnia 31. lipca.)

Opole. O godzinie drugiej po południu nadeszła tu wiadomość z Petersburga, że dziś w piątek na zostać zarządzona mobilizacja armii niemieckiej. O ile pogłoska ta miałaby się sprawdzić, zawiadomimy jutro naszych Czytelników o tem w nadzwyczajnym wydaniu.

Francya obsadza granicę.

Paryż, 31. 7. Na pograniczu niemieckiem rozłożono 280 tyś. wojska francuskiego. Wszyscy komendanci fortec nadgranicznych otrzymali zlecenie, aby załogę swoją trzymali w całkowitem pogotowiu wojennem. Zarekwirowano wielką ilość koni wojskowych.

Niebezpieczne położenie.

Spodziewać się trzeba, że w sobotę zarządzona zostanie ogólna mobilizacja wojsk niemieckich wobec tego, że po stronie rosyjskiej gromadzą się coraz większe masy wojska. Prawie ze wszystkich stron donoszą, iż za granicą rosyjską jeży się coraz więcej od bagnetów.

Kraków. Most kolejowy pod Szczakową na pograniczu austriacko-rosyjskiem toru Warszawsko-Wiedeńskiego został dziś w nocy przez Rosyan wysadzony w powietrze.

Petersburg. W tutejszym urzędzie spraw zagranicznych zapatrują się na położenie międzynarodowe bardzo ponuro. Położe-

nie polityczne w ostatniej chwili się znacznie pogorszyło.

Berlin. Dziś przed południem odbyło się nadzwyczajne posiedzenie rady związkowej na Rzeszę niemiecką, na którym postanowiono wydać zakaz wywozu mąki, artykułów państwowych jakoteż bydła i artykułów spożywczych na posiedzeniu tem rozpatrywano także obecne niebezpieczne położenie polityczne.

Berlin. Rozeszła się tu dziś wiadomość, że parlament niemiecki ma zostać wkrótce zwołany, aby mógł zająć stanowisko do obecnego położenia politycznego.

Berlin. Kilka gazet tutejszych zostało przez policję skonfiskowanych ponieważ roglaszały sensacyjną wiadomość o zarządzaniu mobilizacyi.

Niemcy żądają wyjaśnień od Rosyi i Francyi.

Berlin. Wczoraj zapytał się rząd niemiecki ambasadorów rosyjskiego i francuskiego, co mają znaczyć zbrojenia na granicy niemieckiej. Gdyby odpowiedź wypaść miała niezadawalniająco, wówczas w sobotę rząd niemiecki ogłosi ogólną mobilizację. Należy odczekać potwierdzenia tej wiadomości.

Potwierdzenie wiadomości naszej przez „Post.“

Berlin. Wolnokonserwatywna „Post“ potwierdza wiadomość naszą, że wysłane zostały do rządu rosyjskiego i francuskiego depesze, zapytujące się, w jakim celu Rosya i Francya mobilizują.

Berlin. „Deutsche Tagesztg.“ pisze z wiarogadnego źródła, które uważa za zupełnie wiarogodne, co następuje: Ze względu na ciężkie szkody, które naszemu życiu gospodarczemu wyrządzają przygotowania wojenne pogłoski o przygotowaniach wojennych Rosyi, które wskutek wiadomości Reutersa stały się tem prawdopodobniejsze i oznaczają dla tego poważne niebezpieczeństwo dla naszego życia gospodarczego, rząd niemiecki żąda w przeciągu 24 godzin od rządu rosyjskiego odpowiedzi, czy prawdą jest, że takie zbrojenia podejmuje i w jakim celu to czyni. Gdyby rząd rosyjski nie dał zadawalającej odpowiedzi, rząd niemiecki zarządzi ogólną mobilizację i to zarówno na granicy wschodniej jak zachodniej. Ta sama gazeta donosi, że stosunki dyplomatyczne pomiędzy Austryą i Rosyą już są zerwane. Wczorajem „Nationalztg.“ znowu zaprzecza wiadomości o zagrożeniu mobilizacyi i powiada, że dotąd żadna uchwała rządu w tym kierunku nie zapadła.

Wielka bitwa.

Wiedeń. Nadeszła do Wiednia wiadomość, że na granicy serbsko-bośniackiej przyszło do walnej bitwy. Podobno Austriacy wzięli do niewoli 2 dywizye serbskie. Austriacy mieli 200, a Serbowie 800 poległych. Wiadomość tę przyjąć należy z jak największą ostrożnością. Według całej sytuacji jest ona nieprawdopodobną.

Wiedeń. W bitwie pod Focą zabrali Austriacy 2000 jeńców.

Nisch. Podług wiadomości z Petersburga walczy artylerya austriacka z serbską pod Kicznicą i Smederevą.

Japonia się zjawia.

Wiedeń. Hrabia Berchtold rozmawiał dzisiaj przeszło dwie godziny z ambasadorem japońskim w obecności świadków. Treść rozmowy trzymana jest w tajemnicy. Opowiadają sobie, że rozmowa dotyczyła umowy na wypadek wojny z Rosyą i stanowiska, jakie zajmie Japonia. Gazety niemieckie donoszą, że w Królestwie Polskim wybuchła rewolucya że Warszawa jest zupełnie w stanie rewolucyjnym i że cytadelę wysadzili w powietrze powstańcy. Pisze o tem „Nationalztg.“ z Wiednia, oraz „Deutsche Tagesztg.“ Oczywiście, że chodzi o manewry niemieckie, podjęte z własnych, łatwo zrozumiałych przyczyn.

Wrocławskie ceny targowe z dn. 30 lipca.

Dowóz słaby, ceny stałe.

	2 centuary	Towar niedzieli, dobry
Przenica	19 80	20 00
żyto	16 50	16 70
Owies	16 40	16 60
Jęczmień browarowy	15 20	15 50
Jęczmień	14 50	15 00
Oroch Wiktorowa	28 00	26 50
Groch mały	22 50	23 00

Kartofle 1,60—1,90 mk.
Mąka pszenna 1 centn. 27,75 — 8,25 mk., żytnia 25,75 — 26,25 mk. żytnia chlebową 24,25 — 24,75 mk., owsianka żytnia 11,50 — 12,00 — mąka perowa 12,00 — 12,50 mk.
Słoma żytnia z 1 centn. 3,80 — 4,20 mk. słomowana od 1,80 — 2,20 mk. Siano (nowe) od 6,20 — 6,60 mk.

Najwyższy zysk!
1000 marek
 nagrody kalendarzowej!
 wiele nagród książkowych
1500 marek
 nagrody katalogowej!
 Wysoki rabat!

dają odsprzedającym znane
 od 32 lat kalendarze Miarki.
 Żądajcie natychm. naszych
 najtańszych cen i warunków

Adres do nas:
 K. Miarka Sp.
 Mikołów-Nikolai OS. 43

W Gorzowie (Landsberg)
 jest od 1. stycznia 1915 roku

skład

z pomieszkaniem w naj-
 lepszym położeniu do wy-
 najęcia.

Franc. Siegmund,
 Landsberg O-S.

Ucznia

do składu kolonialnego
 przyjmie zaraz
 Józef Spychalski Opole,
 ul. Odrzańska 25.

Baczność! Ważne podczas zimy!
 Ekstrakt limonady **„Limona”**
 Dodawszy 1/2 łyżki „Limony” do litra wody ocukrz-
 nej, otrzymuje się napój orzeźwiający i zdrowotny
 R. Dukiewicz, Drogerja pod Orłem Olesno
 Rynek. Rynek.

Kupujcie u J. Chrometzki!
 Odrzańska ul. 12. Opole, Odrzańska ul. 12.

Krawatki, bieliznę, portmonetki, szelki, skar-
 petki, parasole; dalej: koronki, obsadki, jed-
 wabne wstążki, chusteczki, ręczniki itd. jak-
 najtaniej.

Urządzam coś nadzwyczajnego — mianowicie: **95 fen. dni!**

Każda rzecz jest pożyteczna! Sprzedawane będą po 95 fen.: Wielka ilość far-
 tuchów, bielizna, pończochy (2 pary), skarpetki (3 pary), staniczki, prześliczne ręczne
 robótki, obrusy, fartuszki dla dzieci, ścierki do kurzu i wiele set innych artykułów.

Telefon 224. **Siegfried Ledermann, Opole, Rynek 18** Założ. 1892.

Całkowitą wyprzedaż
 urządzam z powodu
zwinienia mej filii
w Strzelcach.
J. Makosz, Strzelce
 skład obuwia.

Nigdzie taniej
 aniżeli u mnie nie zakupicie
kołowców maszyno szycia wszelk. sys-
 temów, dalej centryfug „Ti-
 tania”, maszyn do działania i wszelkich
 maszyn i narzędzi rolniczych
 Odplaty uzwolone! Rzetelna usługa!

Br. Ratuschni
 ul. Solna. Olesno. ul. Solna.
ALBERT HOEHN, złotnik, Opole, Rynek 24.
 poleca towary złote i obrączki ślubne.
Zegarki pod gwarancją za dobre chodzenie.
 Reparatywy towarów złotych jak najtaniej.

Rodacy! Swój do Swego!
Fr. Rymarczyk, Olesno
 Małe Przedmieście.
Skład towarów kolonialnych
 tabaki i cygar.
 Specjalność: Zawsze świeżo palone kawy.
 Towary krótkie i emalowane.
Rodacy! Popierajcie Swoich!

Szukam **każdy tydzień**
800 sztuk młodych, tę-
 gich, pełnopierznych

gęsi

zakupić. Offerty piśmien.
 pod A. B. Z. do Eksped.
 „Nowin”.

Książkę do nabożeństwa

„Droga
do Nieba”

w oprawach od 60 fen.
 do 5,00 mk. jako też
 wszelkie inne książki
 po cenach najtańszych
 poleca

K. Liguda
 (Ekspedycja „Nowin”)
 Opolo, ul. Kościelna 8.

Baczność!

Szanownym moim Odbiorcom donoszę uprzejmie,
 iż **sprzedaję kołaczucha narazie ustaje.** Nato-
 miast mam teraz

Inianą mąkę

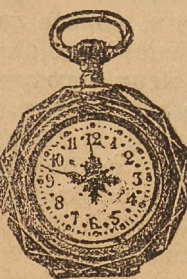
na sprzedaż centnar po 16 mk. Także

Iniany olej i pokost

(firmais) funt po 35 fen.

Michał Kijański, tłoczarnia oleju
Wielki Dobrzyń (Gr. Döbern O. S.)

Szan. Czytelnikom „Nowin”
 z Olesna i okolicy polecam mój
 bogato zaopatrzony
skład zegarów
 ściennych, zegarków kieszonko-
 wych, regulatorów i budzików
 rozmaitych gatunków Polecam rów-
 nież złote obrączki ślubne stę-
 powane we wielkim wyborze, tak-
 że broszki i kolczyki złote i srebr-
 ne. Reparatywy wykonuję dobrze i tanio.
H. Zieliński, zegarmistrz
 OLESNO Rynek. OLESNO



• Druki •
 wszelkiego rodzaju jak:
 dzieła, czasopisma, cenniki,
 ustawy i książki kwitowe dla to-
 warzystw, formularze i cyrkularze dla
 kupców, listy, oraz koperty z nagłówkami,
 rachunki, katalogi, plakaty, afisze, dyplomy,
zaproszenia weselne
 programy, marki rabatowe, karty wizytowe,
 oraz wszelkie inne prace w zakres dru-
 karstwa wchodzące wykonuje pospiesz-
 nie, gustownie i po tanich cenach
Drukarnia „Nowin”
 w Opolu (Oppeln)
 Telefon nr. 79.

10 mk. dziennie

i więcej zarobić można łatwo. Prosimy
 się zgłosić do Ekspedycji „Dziennika
 Narodowego” w Gliwicach, ul. Nowo-
 wiejska (Neudorferstraße) naprzeciwko
 dworca, gdzie udzieli się bliższych in-
 formacji.

Dla nowożeńców
 polecam po cenach najtańszych:
Książki do nabożeństwa
 z napisem: „Pamiętka ślubu”,
 opraw. obrazy świętych
 krzyże, lichtarze itd., girlandy,
 napisy „Witamy”, ser-
 wetki papierowe i t. p.
 Wielki wybór! Rzetelna usługa!
K. Liguda, Opole
 ul. Kościelna 8. (Eksped. „Nowin”)

Dodatek do numeru 92-go „Nowin“.

Opole, dnia 2 sierpnia 1914.

Wojna austriacko-serbska

Proklamacja wojenna Franciszka Józefa.

Wiedeń. Wczoraj Franciszek Józef wydał proklamację wojenną do narodu. Powiada w niej, że po wieloletnich rządach pokojowych powołuje pod broń swe narody, aby bronić powagi i honoru, oraz całości monarchii; nienawistny przeciwnik go do tego zmusza. Serbia nakarmiła Habsburgów niewdzięcznością, chociaż obsypywali ją dobrodziejstwami. Podczas aneksji Bośni, gdy po trzydziestoletniej pracy pokojowej Austria chciała rozszerzyć swe panowanie nad tymi krajami, Serbia, aczkolwiek jej prawa nie zostały uszczuplone przez to, odpowiedziała wybuchem nienawiści. Rząd austriacki wówczas jako silniejszy zadowolił się przyrzeczeniem, że na przyszłość Serbia będzie żyć w spokoju. Aczkolwiek podczas wojny bałkańskiej Austria swem stanowiskiem ułatwiła Serbii powiększenie, nienawiść Serbów do Austrii przybierała coraz większe rozmiary. Znalazła ona wyraz w spiskach organizowanych przeciw całości monarchii i podburzaniu ludności austriackiej do zdrady stanu. Nastąpił cały szereg zbrodni i zamachów, które skutecznie ugodziły w serce jego i całą monarchię. Tej agitacji serbskiej trzeba położyć koniec. Usiłowania osiągnięcia tego na drodze pokojowej na niczem się skończyły. Ponieważ Serbia nie spełniła skromnych i sprawiedliwych żądań austriackich, musi rozstrzygać miecz, bo Austria tą drogą musi sobie zapewnić pokój. Pod koniec wzywa cesarz narody, aby okazały wierność dla monarchii i dynastji i ofiarność dla ojczyzny. Boga proszą, aby Austriakom dał zwycięstwo.

Franciszek Józef przenosi się do Budapesztu.

Kraków. Cesarz Franciszek Józef przenosi się do Budapesztu, aby być bliżej placu wojennego.

Niemcy idą własną drogą.

Anglia przedłożyła Włochom, Francji i Niemcom projekt, żeby wspólnie pośredniczyć między Rosją a Austrią celem pokojowego załatwienia sprawy spornej z Serbią. Niemcy odrzucili tę myśl, oświadczając, że nie wdają się w ogóle w żadne pośrednictwa. Wobec takiego stanowiska Niemiec możliwość wybuchu wojny jest prawdopodobniejsza.

Włoskie okręty wojenne wezwane do kraju.

Rzym. Trzy włoskie okręty wojenne, krążące na wodach angielskich, otrzymały rozkaz natychmiastowego powrotu do ojczyzny.

Gromadzenie złota.

Berlin. Rząd polecił urzędowi pocztowym dokonywać wypłaty w papierach. Daje się zauważyć zmniejszenie obrotów.

Mosty prowadzące z Niemiec do Francji zniszczone.

Bruksela. Saperzy w Leodyum otrzymali rozkaz, ażeby wysadzili w powietrze wszystkie mosty prowadzące do Niemiec. Najważniejsze mosty Valdenoir i Ovrille już zniszczono. (Są to mosty ułatwiające przejście z Niemiec do Francji).

Środki ostrożności na pograniczu.

Toruń. Most na Wiśle w Toruniu strzeżony jest narazie przez uzbrojonych i wyposażonych w władzę policyjną urzędników kolejowych. Wzdłuż granicy po stronie pruskiej wzmocniono strażę, patrole kawalerji; głów-

nie ułani patrolują po drogach na pograniczu. Po rosyjskiej stronie również wzmocniono posterunki i zarządzono środki ostrożności.

Skalmierzyce. Pułkownik rosyjskiego wojska pogranicznego dał o godz. 3. po południu telefoniczne polecenie do rotmistrza rosyjskiej załogi pogranicznej w Słupcy (miejscowości graniczącej ze Strzałkowem), żeby wojsko swe trzymał w pogotowiu. Pozatem pułkownik wydał polecenie co do strzeżenia mostów i przejść granicznych.

Półpasków z Rosji nie wydają.

Warszawa. Kart na wyjazd za granicę przestano wydawać. Rozkaz ten wyszedł we wtorek o godzinie 11 przed południem.

Zatarg w trójpřzymierzu.

Petersburg. Według informacji kół dyplomatycznych, w obecnej chwili ważnym jest zatarg w trójpřzymierzu. Włochy oświadczyły w Berlinie, Paryżu i Petersburgu, że nie solidaryzują się z Austrią i nie będą jej popierać.

Zarządzenie niemieckie.

Berlin. Wszelkie poszlaki świadczą, że i Niemcy czynią przygotowania wojenne. „Taegl. Rundschau“ donosi z Eidkuhen, że na granicę rosyjską wysłano silne oddziały piechoty z maszynami karabinowymi. Pewna firma spedytorska donosi, że nie zaleca się wysyłania towarów do Rosji, ponieważ wszystkie koleje rosyjskie obecnie są zamknięte dla przewozu towarów.

Urzędowe doniesienie o mobilizacji rosyjskiej.

Londyn. Urzędowe biuro Reutersa donosi, że Rosja zmobilizowała wojsko na południu i zachodzi południowym państwu.

Berlin. Wobec wiadomości o mobilizacji, jak donosi „Nationalztg.“ kierujące koła rzeszy zebrały się na narady.

Stanowisko Niemiec.

Berlin. Półurzędowy „Lokalanzeiger“ w następujący sposób określa stanowisko niemieckie. Propozycję Edwarda Greya, aby 4 mocarstwa bezpośrednio nie interesowane zatargiem serbskim podjęły się interwencji, rząd niemiecki życzliwie przyjął i poważnie się nad nią zastanowił. Nabył jednak przekonania, że bezcelowem byłoby przyjmować propozycję Edwarda Greya, ponieważ konferencya ambasadorów w goniących się obecnie wypadkach nie miałaby racji bytu, oraz że stanowiłaby nowość w stosunkach dyplomatycznych. Uznaje się dobrą wolę Greya, ale rząd niemiecki radzi rokować pomiędzy gabinetami wprost, szczególnie pomiędzy Nizem a Petersburgiem, znaczy to innymi słowy: Panie Grey, zwróć się do swych przyjaciół a pokój będzie utrzymany, my w nie się nie wdajemy.

Koncentracja Serbów.

Wiedeń. Wojska przeznaczone do wojny gromadzą się w okolicy pomiędzy Kragujewaczem, Kralewem i Kruszewaczem w sercu starej Serbii. Za zachodniej części Serbowie chcą widocznie zaatakować Węgrów przekraczając granicę austriacką.

Powszechna mobilizacja serbska.

Wiedeń. Rząd serbski wydał dodatkowy rozkaz mobilizacyjny, według którego wszyscy mężczyźni od 18 do 60 roku życia mają się stawić pod broń. Austriacy donoszą, że pomiędzy chłopami serbskimi panuje niechęć

do wojny, szczególnie niezadowoleni są, że muszą żniwa opuszczać. Podobno do Zagrzebia przybywa dużo dezertów serbskich.

Mobilizacja rosyjska.

Paryż. Do Paryża i Londynu nadeszły równocześnie wiadomości, że po ostatniej radzie koronnej car Mikołaj odezwał się: Dosyć znosiliśmy już to przez 7 i pół roku. Potem podpisał rozkaz dla zmobilizowania 14 pułków zapowiadając, że w razie mobilizacji niemieckiej Rosja zmobilizuje całą swą siłę zbrojną. Potem car podpisał wyjechał z rodziną na wyspy fińskie. Zmobilizowano nasamprzód korpusy nad granicą austriacką.

Grecja po stronie Serbii.

Ateny. Opinia publiczna i prasa zajmują stanowisko przeciw Austrii i oświadczają się za Serbią. Z źródła serbskiego w Berlinie dowiadujemy się, że pomiędzy Grecją a Serbią istnieje sojusz, na mocy którego Grecja zobowiązana jest do pomocy czynnej dla Serbii. Również Rumunia ma popierać akcję obronną Serbii.

Zbrojenia Turcji.

Konstantynopol. Dziś odbyła się nadzwyczajna rada ministrów, na której postanowiono powołać pod broń zapasowych z lat 1897/98. Minister skarbu ze względu na położenie zagraniczne odroczył swą podróż do Paryża.

Demonstracje socjalistów przeciw wojnie.

Berlin. Dziś wieczorem odbywają się liczne zebrania socjalistyczne przeciwko wojnie, obawiają się zaburzeń, szczególnie też obchodów po ulicach, którym policja chce za wszelką cenę przeszkodzić.

Demonstracje w Paryżu.

Paryż. Wczoraj wieczorem na bulwarach zgromadziło się około 20 000 socjalistów, którzy śpiewając marsyliankę demonstrowali przeciwko wojnie. Policja wyparła ich z głównych ulic, i aresztowała wiele osób, mówią o setkach aresztowanych. Bulwary odgrodzono kordonami, ruch zupełnie ustał, kawiarnie pozamykano, tak samo sklepy i kina. Patryoci urządzili kontrdemonstrację przeciw socjalistom. Główne zarządy partji socjalistycznych wzywają do urzędu zebrań przeciw wojnie.

Mobilizacja Czarnogóry.

Wiedeń. Mobilizacja jest w pełnym biegu. Żołnierzy zwołuje się starym zwyczajem jeszcze przez woźnych. Siły zbrojne gromadzą się na zachodniej granicy Serbii, w Nikszycu, pod Plewle stanęła artylerja, pod Niegusem stoi kilka brygad. Król Mikołaj razem z rządem przenosi się do Podgorycy.

Pierwsze potyczki nad Dryną.

Wiedeń. Walki nad Dryną, rzeką pograniczną bośniacko-serbską rozpoczęły się. Serbscy ochotnicy rozpoczęli ogień do wojsk austriackich pogranicznych. Serbowie przez pomyłkę ostrzeliwali jeden ze swych własnych parowców. Mają zabitych i rannych.

Niemieckie zachęty wojenne.

Berlin. „Milit. Wochenblatt“ w wczorajszym wydaniu zajmuje się wojskiem rosyjskim i powiada, że należy go nie przeceniać. Wojsko rosyjskie wprawdzie przewyższa liczbowo wszystkie armie, lecz liczba sama nie rozstrzyga. Najgłówniejszą rzeczą jest wyposażenie, uzbrojenie, wyprawa wojska, koleje i uspo-

Baczność! Kto chce czytać dobre a do tego tanie pismo codzienne, ten niech zapisze sobie „Dziennik Narodowy“, wychodzący w Gliwicach na G. Śląsku. „Dziennik Narodowy jest codziennem wydaniem „Nowin“ i ma te same bezpłatne dodatki: „Piast“, „Anioł Stróż“, „Rolnik i Przemysłowiec“ i „Zaba“ „Dziennik Narodowy“ kosztuje na miesiąc 55 fen., a z odnośnieniem do domu 69 fen. Rodacy zachęcajcie nieczytających do zapisania sobie „Dziennika Narodowego“ z Gliwic!

L. TUROWSKI

Handel skór wszelkie artykuły dla szewców, specyalne gumowe fleki Continental, torby, kuferki. Wielki wybór!

Niskie ceny!

GLIWICE,
ul. Mikołowska 16

sobienie ludności. Nie wolno zapominać, że Rosya w ostatnich czasach ani jednej wojny zwycięsko nie prowadziła, nawet w roku 1877 pokonała tylko Turków przy pomocy Rumunii. Natomiast Niemcy nieustannie się zbroili i stan armii ich jest doskonały.

Drożyzna w Czechach.

Praga. Od wczoraj w całych Czechach pojawia się straszna drożyzna. Cena kila mąki podskoczyła od 48 na 90 halerzy. Wielu kupców składy pozamykało.

Sytuacja na ostrzu noża.

Berlin. Położenie międzynarodowe nie z swej ostrości nie straciło, raczej się może zaostrzyło. Z Petersburga donoszą, że Sazonow oświadczył, że pod żadnym warunkiem Rosya nie może się zgodzić na zlokalizowanie zatargu austriacko-serbskiego, nie pragnie wojny, ale gotowa jest zupełnie do wkroczenia, bo sprawa Serbów jest zupełnie sprawiedliwa, gdyż Serbowie uczynili co mogli, aby zadość uczynić żądaniom austriackim. O mobilizacji wojsk rosyjskich w zachodniej części państwa donoszą z różnych stron, a dotąd nie zaprzeczono wiadomości o zmobilizowaniu 14 korpusów rosyjskich. W Anglii odmowna odpowiedź Niemiec na propozycje austriackie zrobiła fatalne wrażenie, flota angielska zdaje się być zupełnie zmobilizowana, siły lądowe postawiono również na stopie wojennej. W Petersburgu urzędowe wypowiedzenie wojny Serbii zrobiło piorunujące wrażenie. Odbyły się manifestacje wojenne. Francya otwarcie obwinia Niemcy, że prą do wojny europejskiej. Co dzień dzisiejszy przyniesie, trudno przewidzieć ale wiele dobrego on przynieść nie może.

Zarządzenia rosyjskie.

Petersburg. Rosya czyni wielkie przygotowania wojenne w obwodach wojskowych warszawskim, wileńskim i kijowskim. Wszyscy oficerowie bawiący zagranicą otrzymali wiadomość, by jaknajspieszniej stawili się do pułków. Urzędowo ogłaszają, że okrętom prywatnym i handlowym nie wolno się zbliżać do wybrzeży finlandzkich. Latarnie morskie pod Helsingforsem pogaszono. Towarzystwa okrętowe w Hamburgu otrzymały z prywatnych źródeł wiadomość, że wojska rosyjskie nad Czarnem morzem zostały zupełnie zmobilizowane. Rząd rosyjski urzędowo przestrzega ludność przed ambasadami Niemiec i Austrii. Korespondent petersburski „Tempsa“ donosi, że Rosya zupełnie jest na wszystko przygotowana i mocno stoi na swem stanowisku. Franciszek Józef, jak donosi „Nowoje Wremia“ napisał podobno list własnoręczny do cara w sprawie utrzymania pokoju europejskiego, który miał się przyczynić do uspokojenia. Na zachód odbywają się wciąż wielkie transporty kawalerii i artylerii.

Placówka.

79] Powiastka przez Bolesława Prusa.

Żyd stał, oparł brodę na rękę i dumiał. Wreszcie zamknąwszy stajenkę, zabrał swój wór i kij i poszedł, ale nie za most, do wsi, tylko gościńcem w górę. Współczucie nędzara dla nędzy było tak silne, że w tej chwili zapomniał o swoich kłopotach, a myślał o ratowaniu Ślimaka. Właściwie nawet nie myślał o Ślimaku, tylko wprost nie umiał go odróżnić od siebie. Zdawało mu się, że to on sam, Jojna, leży w stajni obok umarłej żony, i że za wszelką cenę musi wydobyć się z nieszczęścia.

Szedł więc, ile mu pozwalały stare nogi, naprzód do Grochowskiego. Było już ciemno, około szóstej wieczorem, kiedy stanął przy jego zagrodzie. Uderzyło go, że w chacie niema światła. Zaczął pukać, nie odpowiedziano. Wyczekawszy z kwadransu u progu, obszedł chatę dokoła, i kiedy zdesperowany, zabierał się już do powrotu, nagle stanął przed nim, jakby z pod ziemi. Grochowski.

— Tyś tu po co, Żydu?... — gniewnie zapytał go olbrzymi chłop, staranie chowając za siebie jakiś długi przedmiot.

— Po co?... — odparł wystraszony Jojna. — Ja tu umyślnie przyleciałem do was od Ślimaka... Wy wiecie, że oni się spalili. Ślimakowa umarła, a on sam leży przy niej bez rozumu?... Gada tak, jakby mu po głowie chodziły paskudne myśli i nawet krów nie napoił. Ja się boję za to, co on zrobi dziś w nocy.

— Słuchaj, Żydu, — odezwał się surowo chłop — ino mi gadaj prawdę. Kto cię tego kręctwa nauczył? Boś ty sam nie złodziej, ale wiem, że cię tu złodzieje nasłali...

— Jakie złodzieje? — krzyknął Jojna. — Ja przecie wracam prosto od Ślimaka...

— Nie łgaj, nie łgaj... — odparł Grochowski. — Bo mnie stąd nie wyciągniesz, żebyś nałgał drugie tyle, a oni ci nawet twoich pieniędzy nie oddadzą...



Uwolnienie Caillauxowej.

Sąd przysięgłych w Paryżu uwolnił wczoraj Caillauxową od winy i kary oskarżoną za zamordowanie redaktora „Figara“ Calmetta. — Nasz obrazek przedstawia oskarżoną przed sądem.

Rosya żąda zaprzestania kroków wojennych.

Wiedeń. Wczoraj ambasador rosyjski Szebeko miał 2-godzinną konferencję z hr. Berchtoldem i żądał czasowego zaprzestania kroków wojennych. Berchtold dał odpowiedź odmowną.

Rosya nie chce wojny.

Petersburg. Zaręczają w Petersburgu, że Rosya broniąc Serbii, bynajmniej wojny nie pragnie, rokowania dyplomatyczne toczą się dalej a koła rosyjskie są przekonane, że dojdą bez wojny do swego celu. Rosyjskie ministerium dla spraw zagranicznych oświadczyło dziennikarzom, że Rosya nigdy nie znajdowała się jeszcze w tak ciężkim położeniu, jak obecnie. „Nowoje Wremia“ powiada, że rząd rosyjski powziął już swe postanowienia. „Recz“ i inne gazety postępowe uważają, że nawet ogłoszenie wojny nie wyklucza rokowań o porozumienie. Austriya zachowawszy swą powagę przez wypowiedzenie wojny, mogłaby rozpocząć rokowanie na podstawie odpowiedzi serbskiej. Według wiadomości „Timesa“ w Petersburgu wiadomość o wypowiedzeniu wojny wywołała wielkie zaniepokojenie. Tysiące ludzi zalegało Newski prospekt i redakcje pism, śpiewano przytem pieśni patryotyczne, ale policja temu przeszkodziła. Dwom okrętom niemieckim, które zawinęły do portu, zabrano aparaty telegrafu iskrowego. Rząd rosyjski zabronił okrętom zabierać węgiel, sam potrzebując wielkie ilości.

Flota niemiecka.

Berlin. Flota niemiecka stanęła wczoraj na swych stanowiskach, znaczy to, że jest gotowa. Flota północno-morska stanęła w Wilhelmshaven, flota bałtycka w Kilonii.

Anglia a Niemcy.

Londyn. W Anglii panuje wielkie rozczarowanie z powodu odrzucenia przez Niemcy propozycji Edwarda Greya. Pociesza się

jednak tem, że z powodu bezpośrednich pertraktacji pomiędzy Wiedniem a Petersburgiem pośrednictwo proponowane przez Greya stało się zbitecznym. Niemiecki ambasador miał oświadczyć w angielskim ministerium zagranicznym, że Niemcy gotowe są współpracować z Anglią nad umiejscowieniem zatargu, ale roli przewodniczącej nie mogą przyjąć ze względu na Austrię. „Daily Chronicle“ powiada, że losy Europy zależą teraz od bezpośrednich rokowań Wiednia i Petersburga. Rosya nie potrzebuje się mieszać w zatarg, jeśli Austriya da gwarancję, że terytorium serbskiego nie naruszy.

Socjaliści polscy a wojna.

Berlin. Prasa niemiecka z wielkiem zadowoleniem zamieszcza odezwę socjalistów polskich w Galicyi, którzy wprowadzie w odezwie „Naprzodu“ potępiają zasadniczo wojnę, ale do walki z Rosją są gotowi, bo dla robotnika polskiego jest jeden zacięty wróg, a tym jest Rosya. Dalej prasa niemiecka przytacza głos „Kuryera krakowskiego“ na dowód, jak sympatyzuje społeczeństwo polskie z wojną Austrii przeciw Serbii.

Mobilizacja austriacka a żniwa niemieckie.

Berlin. „Deutsche Tagesztg.“ zamieszcza alarmujący artykuł, że z powodu mobilizacji austriackiego odpływu robotników sezonowych, żniwa niemieckie są zagrożone. Proponuje pociągnąć do robót żniwnych dzieci szkolne, więźniów oraz żołnierzy, ale tak, żeby mieli blisko do garnizonów. „Deutsche Tagesztg.“ pisze, że na wypadek mobilizacji rosyjskiej, władze nie przepuszczą do Rosyi rosyjskich robotników niemieckich, zatrudnionych w Niemczech.

Zajęcie Białogrodu nie będzie przyczyną wojny?

Paryż. Paryski „Matin“ ogłasza, że rosyjski minister spraw zagranicznych rzekomo miał oświadczyć ambasadorowi austriackie-

Niekiedy, w porze złych dróg, kiedy ksiądz przepędził kilka dni bez towarzystwa, budziły się w nim wyrzuty sumienia.

— Lichy jestem pasterz, — mówił sobie — nędzny uczeń Chrystusa. Nie po to przecie zostałem kapłanem, ażeby dotrzymywać placu szlachcie, ale żeby służyć maluczkim... Gałgan jestem, faryzeusz.

Wówczas zamykał się na klucz, klękał na gołej podłodze i prosił Boga o apostołskiego ducha. Ślubował, że rozdaruje wyżyły, wyrzuci z piwnicy butelki, odda ubogim eleganckie sutanny, i zamiast grać w karty z dziedzicami, będzie pocieszał strapionych, nauczał nieumiejętnych i radził wątpiącym. I właśnie, kiedy dzięki postowi i modlitwie, już... już budził się w nim duch pokory i zaparcia, szatan zsyłał na probostwo gości.

— Jestem potępiony... Boże, bądź miłościwi!... — mruczał z rozpaczą, zrywając się z kłęczków, aby wydać dyspozycje co do kuchni i piwnicy.

W kwadrans później śpiewał świeckie piosenki i pił jak ułan.

Tego dnia, około siódmej wieczorem, kiedy Jojna zbliżył się do plebanii, proboszcz wybierał się z wizytą do sąsiednich dziedziców. Miało być kilkanaście osób, inżynier z Warszawy z najnowszymi wiadomościami, prefans, doskonała kolacya i wyjątkowe wina, bo inżynier konkurował o córkę gospodarza. Ksiądz już od kilku dni siedział sam; to też z gorączkową niecierpliwością oczekiwał chwili wyjazdu. Tak nudził się, widząc z jednego okna dziedziniec, na którym tłusty parobek rąbał drzewo, a z drugiego ogród, przywalony śniegiem, i gołe drzewa, na których wrzeszczały gawrony; tak tęsknił do ludzi, że prawie nie mógł doczekać się wieczoru. Rachował już nie godziny, lecz kwadransy, a gdy myśląc, że upłynął kwadrans, spoglądał na zegarek, przekonywał się ze zdumieniem, że upłynęło zaledwie kilka minut.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

— Nie mogę udawać demokraty — myślał zgryziony.

mu, że zajęcie Białogrodu przez Austryaków nie stanowiłoby jeszcze przyczyny do wojny dla Rosyi, która i nadal pragnie zająć stanowisko wyczekujące. Podobno rosyjska ambasada w Paryżu wiadomość tę potwierdziła. W Berlinie w urzędzie dla spraw zagranicznych dziś w południe nie było jeszcze potwierdzenia tej wiadomości.

Walki nad Dunajem.

Wiedeń. Dziś krótko po północy rozpoczęto kroki wojenne nad brzegami Dunaju. Austriacka łódź patrolowa zbliżyła się na Sawie do brzegów serbskich, obrzucając reflektorami brzegi. Serbowie zaczęli strzelać do łodzi, Austriacy odpowiadali na ogień z małej wyspy w Dunaju. Również zaczęto strzelać z armat. Również niedaleko wielkiego mostu przez Sawę rozpoczęto walkę, w której wzięły udział monitory austriackie.

Sumin. Korespondent „Voss. Ztg.“ donosi o tej bitwie: Krótko po północy mieszkańcy Semlina zostali zbudzeni ze snu silną strzelaniną z karabinów, do których dołączył się potem huk armat. Serbowie ostrzeliwali z maszyn karabinowych parowiec austriacki, który wjechał do Sawy. Podczas tej utarczki wysadzono na brzegu serbskim most w powietrze. Filary mostu jednak zostały całe. O godzinie wpół do 4-tej trzy monitory rozpoczęły akcję i zbliżyły się do fortecy białogrodzkiej. Nad koszarami na twierdzy pękł granat, padały gęste strzały z trzech okrętów, z dachu koszar kłębił się dym, dach się widocznie zapalił. Także elektrownia w pobliżu się zapaliła. Serbowie gaszą pożar, ale wciąż się na nowo pojawia. Po stronie serbskiej odpowiadano tylko z karabinów. O godzinie 5-tej monitory odjechały.

Wiadomości z bliska i z daleka.

* **Kalendarz.** W piątek obchodzimy uroczystość św. Ignacego z Lojoli, św. Germana; w sobotę św. Piotra w ckwach.

— **Wschód słońca:** Dnia 31-go lipca o godz. 4.18. **Zachód:** 7.53. — **Wschód księżyca:** o godz. 3.42 po połud. **Zachód:** o godz. 10.14 wiecz.

* **Najbliższe jarmarki** na G. Śląsku odbędą się: Dnia 4-go sierpnia Chrapkowie (bydło, konie), Rybnik (kramy, bydło, konie); 5-go Fryderyków bk, Sośnicowce krb; 11-go Dobrodzień, Pyskowice krb, Opole, Racibórz, Wołczyn bk; 12-go Zory bk; 13-go Zory kr; 18-go Byczyna Strzeleczki krb, Gliwice kr, Grotków bk; 19-go Bieruń, Olesno bk, Leśnica krb.

Ś L Ą S K.

— **Z rynku zbożowego.** W ostatnich dniach poszły ceny na zboże znacznie w górę; płacono za pszenicę 10 fenygów, za owies 20 fenygów, za żyto 30 fenygów więcej za 100 kilogramów.

* **Opole.** (Wypadek.) Na ulicy Karola zdarzyła się z wozem ciężarowym pewna kołowcem jadąca dziewczyna. Wskutek upadku odniosła ciężką ranę w głowę.

* **Opole.** Nasz lud polski odczuwa bardzo grozę wojny, bo pamięta z podań przekazanych z pokolenia na pokolenie te napady Niemców którzy przez setki lat pustoszyli i niweczyli spokojne słowiańskie kraje ogniem i mieczem zabijając wszystkich od dziecka do starca i zamieniając całe te dziedziń naszych ojców na wielkie cmentarzyska słowiańskie. Nasz lud ma we krwi jeszcze te rzezie, które w imię krzyża uprawiali krwiożercy Krzyżacy, ma we krwi wreszcie tych dzikich Tatarów, którzy wpadali do Polski, siejąc śmierć i pożogę, zabierając ludzi w jasyr i łupiąc wszystko, co miało jakąkolwiek wartość. — Nie dziw więc, że pomiędzy ludem naszym powstaje popłoch, gdy na widnokręgu ukaże się widmo wojny. — Lud nasz przed laty z obawy przed wojną zabierał swój dobytek i chronił się z nim do lasów, a pieniądze zakopywał w ziemi. I jedno i drugie na owe czasy było jedynym środkiem ocalenia.

Dzisiaj inaczej; lasów olbrzymich oraz puszczy już nie ma; zakopywanie pieniędzy nie bardzo się poleca i nie na wiele by się to przydało — bo za wiele dziś złych ludzi i dowiecpińskich, żeby nie umieli podpatrzeć i odkryć zakopanych skarbów. — Ale i dziś mogą ludzie, jeżeli mają strach przed wojną, pieniądze swój zakopać — ale nie w ziemi — ale mogą je dobrze schować w naszych Bankach.

Bardzo zaś niemądrze postępują ci, co po przeczytaniu jakiego nadzwyczajnego doniesienia gazet biegają co im tchu starczy do banku, aby wybrać swój zaoszczędzony przez długie lata i nieraz krwawo zapracowany grosz. Tacy nierozumni ludzie mają podwójną szkodę, bo wybierają pieniądze z **dobrego i pewnego schronienia**, chowają je w domu w siennikach, łózkach, piecach, kominach i innych dziurach, z których ich łatwo złodziej może wykraść. Tracą ci ludzie także uroki od swych pieniędzy na całe nieraz miesiące, a nie rzadko pożyczają swój ciężko zapracowany grosz pierwszemu lepszemu cyganowi, który im pieniędzy nigdy nie wróci.

Jeżeli więc ma kto obawę przed wojną, a ma pieniądze w domu, to niech się spieszy i

ukrywa je przed mniemanym wrogiem, nie zakupując ich jednakże jak przed laty w ziemi — ale składając je w Bankach polskich, bo tu są pewne i dobrze zachowane, lepiej jak w ziemi.

* **Leśnica.** (Utonięcie.) Utonął podczas kąpania w Odrze 19-letni uczeń stolarski Piecz.

* **Koźle.** (Zatrucie gazem.) Kupiec K. Karpy zatrul się wczoraj w nocy gazem.

* **Brzeźce** w Kozielskim. (Z wieca.) Zapowiedziany wiec odbył się w niedzielę mimo deszczu przy licznych udziałach słuchaczy, zwłaszcza kobiet. Z skupieniem słuchano wywodów mówcy p. Karugi z Opola, który omawiał stosunki panujące na Górnym Śląsku. Z jakim zainteresowaniem wiecownicy słuchali wywodów mówcy widać z tego, że gdy ten z powodu deszczu chciał wiec zakończyć, nie zgodzono się na to, lecz prosili, żeby mówca dalej mówił. Po wyczerpaniu programu zadowoleni słuchacze ściskali dłoń mówcy i ciekawie pytali, kiedy się podobny wiec znowu odbędzie.

* **W Dziergowicach** stwierdzono urzędowo zarazę pyska i racie wśród bydła.

* **Racibórz.** (Pożar.) W tych dniach spaliła się w Szamerwicach stodoła piekarza Benka.

* **Dobrodzień.** (Pożar.) W niedzielę popołudniu około godziny 4 wybuchł w składzie p. Podbornygo przy ul. Lublinieckiej, który na szczęście na czas zauważano i ugaszono w zarodku. Nieznaczące szkody pokrywa zabezpieczenie.

* **Olesno.** (Z targu.) Na ostatni targ sprowadzono wielką ilość ogórków z Królestwa i płacono za mendel 20—50 fenygów. — Targi na świnie zostały zamknięte.

— Kobiety na targu radziły tylko o wojnie; tworzyły na ulicach parlamenty — pewnie licząc na dobry zbyt masła i wysokie ceny.

— Kradzież. Na tutejszym probostwie katolickim skradli złodzieje 30 sztuk kur.

— W nocy z poniedziałku na wtorek około godziny 4-tej zawołano kolejarzy do strzeżenia mostów kolejowych, po których przejeżdżają pociągi w stronę Bytomia. W poniedziałek szły dwa pociągi z próżnymi wozami osobowymi, podobno do dyspozycji rządu austriackiego. Był także widziany balon powietrzny, ale nikt nie wie co za taki i z jakiego kraju.

* **Brzeg.** (Ofiara Odry.) Wezbrane fale Odry pochłonięły właściciela łodzi Schramma tuztąd.

* **Wrocław.** (2 ludzi zastrzelonych przez policyjanta.) Wczoraj na pewnej ulicy w Wrocławiu przyszło do starcia pomiędzy policyjantem i dwoma osobnikami podejrzanymi. Policyjant strzelił i zabił dwóch z awanturników.

* **Solnice.** (Samobójstwo z obawy przed operacją.) Ukrennych swych bawiła 68-letnia Marya Schillerowa z Jeleniogóry z swymi dziećmi. Wskutek choroby miała się w tych dniach poddać operacji. Z obawy przed ową operacją zastrzeliła się z rewolweru. Przedtem przecięła sobie tętnicę. Dzieci znalazły ją w kamieniołomie bez życia. Rewolwer trzymała nieszczęsna jeszcze w dłoni.

Z OBWODU PRZEMYSŁOWEGO.

* **Gliwice.** (Młodociąnni złodzieje.) Policyja tutejsza przyaresztowała dwunastoletniego szkolarza Reschki i wychowanka zakładu przymusowego Kociana, który już po raz 20 zbiegł z zakładu przymusowego z Bytomia. Obaj ci ptaszkowie okradali ludzi nocując pod gołym niebem po większej części w lesie.

* **Knurow.** (Niebezpieczna zabawa.) W pobliskim Krywałdzie bawiło się kilku szkolarzy w ubiegłą niedzielę, przyczem jednemu 10-letniemu chłopcu zadzierżnięto sznurek na szyję i powieszono go na drzewie. Kiedy powieszony z powodu braku powietrza chrapać zaczął, ulotnili się przestraszeni chłopcy. Na szczęście przechodziło właśnie kilka kobiet w chwili krytycznej, które chłopca uwolniły od niechybnej śmierci.

* **Zabrze.** (Upadek z dachu.) Czeladnik blachnierski R. Weise spadł podczas pracy z pewnego domu przy ulicy Dorockiej i zabił się na miejscu.

— Świętują. W ubiegłą sobotę cała załoga kopalni „Król. Ludwiki“ tak dniowa jak i nocna szychta świętowała z powodu braku zamówień.

* **Bytom.** (Zagadkowa sprawa.) Obywatel tutejszy Kowalski posłał swego parobka z wozem dwukonnym, aby do Makoszowa zawiózł pewien ładunek. Było to we czwartek rano. Parobek pojechał i zaginął wraz z wozem. Dotąd nie wiadomo, gdzie się podział, i gdzie wóz i konie. Policyja zajęła się poszukiwaniami.

— Na co podatki nasze czasem idą, wynika z tego, że magistrat uchwalił 30 marek rocznego wsparcia dla niemieckiego „arabajterhajmu“ w Paryżu (we Francji).

— Nakaz trzymania psów na uwięzi na tutejszy powiat miejski został zniesiony.

* **Mysłowice.** Około 30 osób z państwa ro-

syjskiego uciekło w niedzielę tudotąd, między niemi kilku kozaków pogranicznych. Ludzie co opowiadają, że nie chcą wojować przeciw Austrii. Więc uciekli, obawiając się niby wojny, chociaż na razie niema jeszcze żadnej wojny.

Z RÓŻNYCH STRON.

* **Grabów.** W Spuli aresztowano pewną robotnicę, która otruła swego męża, aby mogła żyć z kochankiem. Zbrodniarkę umieszczono w więzieniu we Wieluniu.

* **Krotoszyn.** Przesłała wychodzić „Nowa Gazeta Ludowa.“ Czytelnicy tego pisma otrzymają w to miejsce do końca kwartału „Gazetę Krotoszyńską“, wydawaną nakładem p. St. Rowińskiego w Ostrowie.

* **Dortmund.** (Nieszczęście w kopalni.) Na kopalni „Adolf Hansemann“ ubiegłej nocy wybuchł pożar, wskutek którego zginęło 7 osób. Brak jeszcze dotychczas 15 górników. Reszta załogi zdołała się uratować.

ROZMAITOŚCI.

— **Przepowiednie pani de Thebes na r. 1914.** Przepowiednie słynnej Pythii paryskiej zawierają po części i obecne przesilenie serbsko-austriackie.

Przepowiednie te — jak zwykle — są dość mgliste i ogólnikowe, tak, że pole do kombinowania i interpretacji jest bardzo szerokie. W każdym razie zapowiada p. de Thebes na ten rok wojnę, a to z powodu zgubnego współdziałania planet Marsa i Saturna.

„Osiągniemy szczyt najcięższego zła — głosi madame de Thebes — najdonioślejszych decyzji. Szczęśliwy rok dla tych, których serca biją dla wielkich i zbawczych ideałów, — pomimo wszelkiej krwi, pomimo wszelkich łez!“ — Jakże to jasne.

Albo dalej: „Chwalebny rok pomiędzy chwalebniemi laty przeszłości, rok niezgody po którym nastąpi zgoda, rok nienawiści, której miejsce zajmie miłość, rok rozdziwienia, po którym nastąpi połączenie się europejskich i zamorskich narodów.“

O Austrii specjalnie nie wiele w tych proctwach. „Austria jest poważnie zagrożona.“ — Tyle tylko. Nie więcej i o Bałkanie. „Wojna bałkańska nie jest jeszcze ukończona i dla tego właściwie wszystkie państwa pa-trzeć muszą pilnie w przyszłość.“

A o ultimatum hr. Berchtolda ani słowa.

Ale wojna będzie, bo Mars i Saturn zgubnie współdziałają“.

Ostatnie telegramy.

(Z dnia 30. lipca.)

Budapeszt. **Rozeszła się tu wiadomość, że wojska austriackie zajęły Białogrod, stolicę Serbii. Panuje tu z tego powodu radość nieopisana.**

Urzędowe sprawozdanie.

Wiedeń. C. K. Biuro ogłasza: Serbowie dzisiaj o godz. 1 i pół w nocy wysadzili w powietrze most pomiędzy Białogrodem a Semlinem. Nasza piechota, artyleria i monitory ostrzeliwały Serbów po drugiej stronie. Nasze straty są nieznaczące. Wczoraj mały oddział pionierów zajął dwa parowce serbskie wiozące amunicję i miny podwodne. Po krótkiej walce pionierzy i straż celna Serbów obezwładnili.

Stanisławów (Galicya). **Stojący na straży żołnierz przed magazynem prochu zauważył w ostatniej nocy zbliżającego się oficera w mundurze austriackim. Zagadnął takowego a ponieważ oficer chciał umknąć, został przyaresztowany. Po bliższem badaniu stwierdzono w nim rosyjskiego oficera. Później zauważono jeszcze cztery podejrzane osoby. Żołnierz stojący na warcie strzelił i zranił jedną z nich śmiertelnie.**

Targ na bydło

Wrocław, dnia 29 lipca.

Na sprzedaż wystawiono:			
bydła	rogatego	sztek	961
cieląt			1011
świń			2594
Płacono za centnar żywej wagi — mięsa			
I. Bydło.			
A. Woły.		mk.	mk.
a) pełnomięsne, utuczone, najprzedniej- sz to war.		42—45	77—79
b) młode mięsiste, nieutuczone i star- sze utuczone		38—40	64—69
c) młode średnio pasione i starsze do- brze pasione		30—32	60—64
B. Stadniki:			
a) pełnomięsne, wyrostłe, najprzedniej.		42—45	74—78
b) pełnomięsne, młodsze		40—42	71—73
c) średnio pasione młodsze i dobrze pasionie starsze		—38	—75
III. Świnie.			
a) tłuste ponad 3 cent. żywej wagi		46—47	56—58
b) pełnomięsne lepszej rasy od 240 do 300 funt. żywej wagi		45—46	56—58
c) pełnomięsne lepszej rasy od 200 do 240 funt. żywej wagi		44—46	55—58
d) pełnom od 160—200 funt żywej wagi		44—46	57—60
e) mięsiste poniżej 160 funt żywej wagi		42—44	56—57
f) maciory		40—42	52—55

Baczność!

Baczność!

Zadziwi się każdy

skoro się przekona że można dobry i trwały towar kupić za tanie pieniądze, jako to:

Obuwie dobre i trwałe wszelkiego rodzaju Gotowe ubrania dla panów i chłopców. Wszelkie ubrania dla robotników, bielizna, krawatki, kołnierzyki, towary wełniane, koszule, gacie, pończochy, skarpetki, trykotarze, towary krótkie, szelki, ruksaki, kapelusze, czapki (mycki) zegarki łańcuszki i instrumenta muzyczne, harmoniki, organki, flety i t. d.

Parasole, laski, kufry itd.

tylko w domu Zakupna

Kaufhaus „Zum Arbeiterfreund“

Opole

właśc. Piotr Pospiech

Rynek 4

Kosiarki i żniwiarki

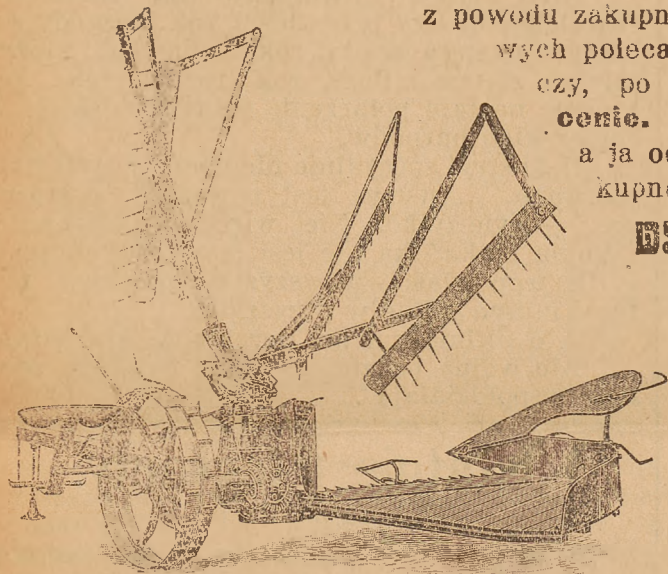
z powodu zakupna większej ilości takich polecam, dopóki zapas starczy, po możliwie **najtańszej cenie**. Proszę napisać kartę, a ja odwiedzę bez przymusu kupna. Oprócz tego oferuję

Wszelkie inne maszyny i narzędzia rolnicze.

Izyd. Murek

Wolny Kadłub

(Frei-Kadłub p. Zembowitz OS.)



Nowy wóz

na jednego konia jest tanio na sprzedaż. Obejrzyć go można (tylko w niedzielę) u **Karola Porady w Groszowicach.**

Nowy wóz

2 1/4 calowy, unoszący 45 centnarów, jest zaraz na sprzedaż u mistrza kowalskiego **A. Nischika w Gmielewiczach.**

Dobrze utrzymana

maszyna do szycia

z gwarancją oraz kołowiec jest tanio na sprzedaż **Paul Wienciers, mechanik. Opole, Rynek Krupny**

Dobre wina

dla chorych i zdrowych słodkie i wytrawne kupicie **najtaniej u**

Chrometzki,

hurt. handel wina

Opole, Odrzańska 12.



Mydło z konikiem

(Steckenpferd-Seife)

jest najlepszym mydłem lilowo-mlecznym dla delikatnej, białej skóry i ładnie-piękną cerę; sztuka 50 fen. „Dada Cream“ przemienia czerwoną i popękaną skórę na białą i aksamitnie-ładną; sztuka 50 fen. Do nabycia w Gliwicach u. Mohren-Apoth.; Herm. Simon; W. Schwierczenna; Germ. Drog. Brac. Kardolinsky; Arthur Heller; M. Frank; Max Artmanskij; Wilh. Gotzmann.

Chałupa

z chlewem i ogrodem, budynki maszynowe, w Sośnicy pod Zabrzem jest zaraz z wolnej ręki na sprzedaż. Zgłosić się do **Ign. Orzola w Sośnicy pod Zabrzem.**

Gospodarstwo

25 mórg, w tem 3 morgi łąki, położone 1 milę od Opoia, w kościelnej wsi przy szosie, dworzec kolejowy w miejscu. Jest zaraz tanio na sprzedaż. Gdzie? powie Eksp. „Nowin“.

Robotników do kamieniołomów

poszukuje się na stałą pracę zimową. Zarobek akordowy do 7 mk dziennie, kwater darmo. Całe rodziny przyjmują się udzielając im mieszkania, ogrodu i roli pod kartofle i żyto. Zgłoszenia przyjmuje Steinbruchaufseher Piechotta, Rogau bei Krappitz.

Cegielnia parowa w Patocze

poleca swe wyroby znanej dobroci — zwykła cegła prawie klinkry.

Cegle normalną i. i. II. klasy, cegle falcową spec. na sufity, cegle na posadzki gładką i rybkowaną, cackówki i drepy (rurki).

Ceny przystępne, — próby wysyła się na życzenie bezpłatnie. — Adres:

Rentamt Patoka Schloss b. Schierokau O.-S.

Szkaplerze

we wielkim wyborze od najtańszych do najlepszych,

Karol Liguda

(Ekspedycya „Nowin“.)

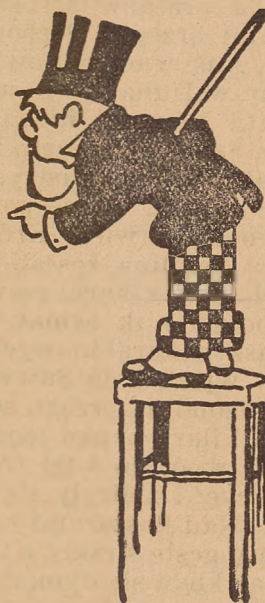
Agitujcie za „Nowinami.“

Młockarnie

nasze cieszące się dobrem powodzeniem zostały teraz nowością udoskonalone, która na lekki bieg niezrównanie oddziałuje. Mających chęć do kupna prosimy, by z całym zaufaniem zechcieli się do nas zwrócić.

Carl Schmigalle & Co. fabryka maszyn Strzelce (Gross-Strehlitz O.-S.)

Nigrin



najlepszy środek do czyszczenia obuwia

daje skórę prześliczną, nieprzemakalną, trwałą połysk i nie farbuj

Pomiary

Pomiarów

mianowicie uregulowanie granic podziały dla sadów, oddawki parcelacje i pomiary lasów wykonuję spiesznie i po cenach król. katastru. Każdy kupujący parcelę lub grunt jeszcze przed kontraktem powinien poradzić się miernika, aby uniknąć straty i procesów. Rady chętnie udzielam darmo. Rozmówić się można po polsku

Teofil Lemke,

przysięgły miernik-inżynier (prawy konduktor) Olesno, przy kolej. w Lublinie co środę przy Nowym Rynku.

Zadowolenie sprawia radość

Może się o tem przekonać każdy Szanowny Czytelnik i każda kochana Czytelniczka, jeżeli zakupywać będą u nas. Przy odbiorze większych ilości

na wesela i inne uroczystości, do budowl i robót polnych itd.

wyjątkowe ceny specjalnie na wina.

Paweł i Marya Białek,

Centralna oberża pod „Złotym Orłem“, w Opolu Odrzańskie Przedmieście. Telefon 558. Plac Wrocławski 11

Na wesela wypożyczamy noże, widelce, talerze, szklanki itd. bezpłatnie. Młoda Para otrzyma praktyczny podarek.

Przeciw rozwolnieniu (lejaczoce) u cieląt i innych zwierząt domowych pomagają z skutkiem tabletki

„TUROID“

Cena 1,50 mk.

Do nabycia w aptece w Gorzowie. Adresować: Stadtapotheke Landsberg O/S.

Baczność!

Baczność!

Szan. Publiczności Olesna i okolicy donosimy że ceny węgla zniżyliśmy z 90 na 86 fen. na składzie; z wagonu od 20 centn. po 83 fen. Prowadzimy też i sztuczne nawozy, przeważnie na lato saletrę chilijską po cen. bardzo umiarkowaną. Osypkę także dalej prowadzimy. Ręczę za rzetelną usługę prosimy o łaskawe poparcie.

Bracia Nowak. Olesno, przy dworcu.



Wózki dla lalek, stoliki dla dzieci,

ławki, krzeselka, stoły i żłóbki

do kwiatów, meble trzcinowe,

wszelkiego rodzaju koszyki i

wózki dla dzieci

kupuje się **najtaniej u**

Jul. Sgodzeł'a

mistrz koszykarski

Opole. Telefon 512 Krakowska ul. 7.

obok p. Gralki (wehód z bocznej ulicy).

Wielki wybór!

Najtańsze ceny!

Od 15go lipca do 15go sierpnia wyjątkowo tanie dni

na

Kapelusze słomkowe dla panów i chłopców

Kapelusze filcowe dla panów i chłopców

Czapki różnego rodz. dla panów i chłopców

jako też

Krawatki, półkoszułki, koszule, gacie, szelki, guziki, porimonełki, parasole, laski i wszelkie artykuły dla panów i chłopców

Pewna ilość ubrań dla panów

po każdej tylko możliwej cenie.

Magazyn Mód dla Panów

Opole.

Artur Hergesell

ul. Krakowska 43

= Gotowe ubrania =

jako też bieliznę i wszelkie tow. krótkie poleca po najtańszych cenach

J. WILCZEK, skład garde-robymęskiej Opole, Rynek I.